

**Suomen eläinlääketieteen säätiön
toiminta vuosina 1996-2016**

Kuvat

Jari Härkönen

•

Suomen
Eläinlääkäriliiton
arkisto

•

Yksityiset arkistot

•

Shutterstock

**Graafinen suunnittelu,
taitto ja kuvankäsittely**
Annukka Ahopalo

Painopaikka

Libris Oy
Helsinki, 2016

© Suomen eläin-
lääketieteen säätiö

Suomen eläinlääketieteen säätiön toiminta vuosina 1996-2016

Toimittaneet

Rimma Hänninen
Minna Rajamäki

Suomen eläinlääketieteen säätiön toiminta vuosina 1996–2016

sivu

7 Alkusanat

9 Säätiö ja sen hallinto

- 9 Säätiön synty
- 9 Hallituksen kokoonpano
- 10 Hallituksen toimikaudet
- 11 Hallituksen työ
- 12 Rahastonhoitaja ja tilintarkastajat

13 Antti Sukura: ”Säätiö tarjoaa jatkossakin tukea ja kannustusta uusien sukupolvien tutkijalupauksille.”

16 Riitta-Mari Tulamo: ”Säätiön jakamassa tuessa merkittävin tutkimuksen kannalta on sen laaja-alaisuus.”

18 Suomen eläinlääketieteen säätiön hallitus ja asiamies vuosina 1996–2016

21 Säätiön saamat lahjoitukset

- 21 Rahoituspohja
- 21 Sijoitustoiminta
- 21 Yhtiöiden lahjoitukset
- 22 Lauri ja Helvi Vaseniuksen rahasto

23 Henkilökuvassa Lauri ja Helvi Vasenius: Suomen eläinlääketieteen säätiön merkittävimmät tukijat

- 25 Muita lahjoittajia

sivu

- 26 Varainkeräykset

27 Kalevi Heinonen: ”Säätiö on asiantunteva ja puolueeton apurahojen hallinnoija Suomessa.”

28 Suomen eläinlääketieteen säätiön lahjoittajat vuosina 1996–2015

30 Rahalahjoitukset säätiölle vuosina 1996–2015

33 Säätiön tuki eläinlääketieteelle

- 33 Säätiön tarkoitus
- 33 Apurahojen jakoperusteet
- 34 Jakoperusteista on keskusteltu
- 35 Tutkimuksen tukeminen
- 36 Professuurit
- 37 Matka-apurahat
- 37 Muita säätiön tukemia kohteita
- 38 Topi Salmi -palkinto

39 Henkilökuvassa Toivo Jalmari Salmi: Eläinlääketieteen säätiön syntymän toimeenpaneva voima

- 42 Juhlavuoden erityisapuraha

43 Säätiön jakamat apurahat vuosina 1996–2015

44 Miia Lindström: ”Merkityksellisin on ensimmäinen henkilökohtainen apuraha – se auttaa uskomaan itseensä tutkijana.”

Alkusanat

Suomalaisten eläinlääkäreiden perustaman Suomen eläinlääketieteen säätiön toiminta alkoi viisikymmentä vuotta sitten. Kuluneen puolen vuosisadan ajan säätiö on tukenut eläinlääketieteellistä tutkimustyötä, käytännön eläinlääkintää ja eläinlääkärien tekemää kansanterveystyötä.

Säätiön aikaisempia merkivuotia on juhlistettu lyhyillä toiminnasta kertovilla kirjasilla. Vuonna 1986 painettiin 20-vuotisjulkaisu ja vastaavasti 30-vuotisjulkaisu vuonna 1996. 50-vuotisjulkaisu tehdään verkkoversiona, josta otetaan myös pieni painos. Tämä julkaisu kertoo säätiön toiminnasta vuosina 1996–2016.

Viimeisten kahdenkymmen vuoden aikana säätiö on jakanut yli kaksi miljoonaa euroa tutkijoille, jatko-opiskelijoille ja praktiikassa toimiville eläinlääkäreille. Vaikka tuki yksittäiselle tutkijalle jää usein pieneksi, on eläinlääketieteellisen työn tukijoita maassamme varsin vähän ja säätiön asema siksi merkittävä. Säätiö on tukenut suurinta osaa eläinlääketieteen tutkimuksen tekijöistä Suomessa.

Suurin kiitos myönnettyistä apurahoista kuuluu säätiön toimintaa rahallisesti tukeville lahjoittajille. Jokainen lahjoitus, oli se kertaluonteinen tai jokavuotiseksi muodostunut perinne, on erittäin arvokas. Apurahat eivät jää vain tutkijoiden henkilökohtaiseksi hyödyksi, vaan heidän kauttaan lahjoittajat tukevat pitkäjänteisesti koko tieteenalaa.

Jatkossakin säätiö tunnetaan vahvana eläinlääketieteen ja kansanterveystyön tukijana.

Helsingissä 26.10.2016

Antti Sukura

Säätiö ja sen hallinto

Säätiön synty

Suomen Eläinlääkäriliitto perusti Suomen eläinlääketieteen säätiön vuonna 1966. Säätiön tarkoituksena on alusta alkaen ollut tukea eläinlääketieteellistä tutkimustyötä sekä edistää käytännön eläinlääkintää ja eläinlääkäreiden tekemää kansanterveystyötä Suomessa.

Ajatus eläinlääketiedettä tukevasta säätiöstä syntyi kuitenkin jo aikaisemmin, 1900-luvun alussa. Sotavuodet ja jälleenrakentamisen aika koettiin ennen kuin säätiö virallisesti perustettiin. Säätiön perustamista ajoivat nimenomaan eläinlääkärit ammattikuntana; Suomen Eläinlääkäriyhdistyksen ja sittemmin Suomen Eläinlääkäriliiton jäsenistä moni oli aktiivisesti säätiötä perustamassa.

Peruspääomaksi liitto luovutti tiederahastonsa sekä Greta ja Werner Heinosen eläinlääketieteelliseen tutkimukseen lahjoittamat varat. Ensimmäiset apurahat säätiö jakoi vuonna 1967 Eläinlääkäripäivillä, ja sen jälkeen apurahoja on myönnetty vuosittain.

Hallituksen kokoonpano

Säätiötä johtaa hallitus, jonka kokoonpano määritellään säätiön säännöissä. Hallitukseen kuuluu yhdeksän Suomen Eläinlääkäriliiton valtuuskunnan kolmeksi vuodeksi vaaleilla valitsemaa jäsentä.

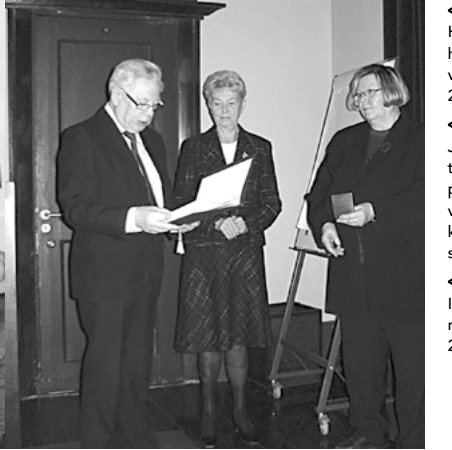
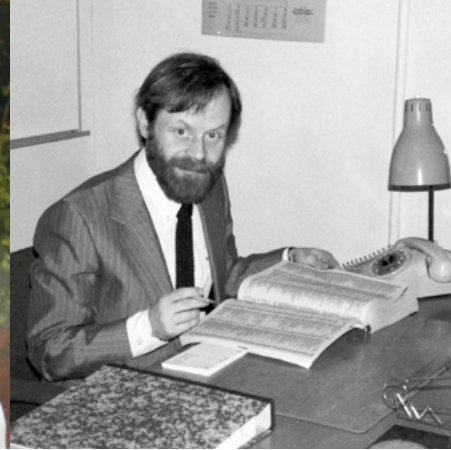
***Suomen eläinlääketieteen säätiö**
Finlands veterinärmedicinska stiftelse
Finnish Foundation of Veterinary Research*

Hallitukseen tulee kuulua viisi Suomen Eläinlääkäriliiton jäsentä, yksi lääketieteen edustaja, yksi maatalouden edustaja ja kaksi talouselämän edustajaa. Eläinlääkärijäsenistä vähintään yhden on kuuluttava Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan professorikuntaan ja vähintään yhden on oltava tohtorintutkinnon suorittanut ja Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran palveluksessa. Näin on jo perustamisvuonna 1966

> Nykyinen hallitus vasemmalta: Olli Mäkelä, asiamies Minna Rajamäki, Marjatta Rähkio, Miia Lindström, Jari Karlson, Leena Suojala, Antti Sukura ja Liisa Kaartinen.

>> Hannu Saloniemi istui hallituksessa kolme kautta sekä toimi puheenjohtajana vuosina 2005–2007.

>>> Myös Hannu Korkeala oli hallituksen jäsen täydet kolme kautta.

<<< ELT Jaana Husu-Kallio istui hallituksessa vuosina 2011–2012.

<< Professori Jorma Hirn toimi säätiön puheenjohtajana vuodesta 1999 kevääseen 2002 saakka.

< Professori Ilkka Alitalo maaliskuussa 2009.

pyritty varmistamaan hallituksen laaja-alainen asiantuntemus.

Yhden kauden jäsenet ovat tuoneet hallitukseen vaihtuvuutta ja uusia näkemyksiä.

Säätiön hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hyvänä käytäntönä on jo vuosien ajan ollut, että puheenjohtaja valitaan vuoroin Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisestä tiedekunnasta ja vuoroin Evirasta. Nykyinen (2016) puheenjohtaja, professori Antti Sukura, edustaa eläinlääketieteellistä tiedekuntaa.

Hallituksen toimikaudet

Hallituksessa voi sääntöjen mukaan toimia korkeintaan kolme toimikautta peräkkäin. Hallituksen jäsenet ovat aina olleet hyvin sitoutuneita työhönsä

säätiössä, vaikka lähes kaikki ovat samanaikaisesti olleet mukana myös työelämässä.

Kolmella kaudella ovat hallituksessa mukana olleet Ilkka Alitalo, Pia Hiekkaranta, Jorma Hirn, Tuula Honkanen-Buzalski, Pekka Häyry, Anna-Kaisa Järvinen, Matti Kavetvuori, Hannu Korkeala, Lars-Axel Lindberg, Eino Mantere, Tiina Mattila-Sandholm, Seppo Meri, Seppo Paatelainen, Vuokko Puurula, Jan Räihä, Kalevi Salminen, Hannu Saloniemi sekä Antti Sukura.

Kahden kauden jäseniä ovat olleet Seppo Santavirta, Jukka Viinanen, Juha Gröhn ja Juhani Hirvonen sekä nykyisessä hallituksessa toista kautta istuvat Miia Lindström ja Liisa Kaartinen.

Osa hallituksen jäsenistä on ollut mukana vain yhden kauden, mikä on tuonut vaihtuvuutta ja uusia näkemyksiä pidemmän aikaa hallituksessa istuneiden kokemuksen rinnalle.

Monet ovat myös joutuneet eroamaan säätiön hallituksesta kesken kautensa. Eroamisen syyt ovat

olleet moninaisia ja liittyneet yleensä muutoksiin työuralla. Esimerkiksi eläinlääketieteen tohtori Jaana Husu-Kallio, joka oli hallituksen jäsen vuosina 2011–2012, erosi siirtyessään maa- ja metsätalousministeriön kansliapäälliköksi.

Husu-Kallion korvasi Eviran edustajana vuosina 2011–2013 Riitta Maijala. Maijala puolestaan jätti eronpyyntönsä siirtyessään Evirasta opetus- ja kulttuuriministeriön palvelukseen, ja hänet korvasi säätiön hallituksen nykyinen varapuheenjohtaja dosentti Liisa Kaartinen.

Hallituksesta eroamisen syyt ovat olleet moninaisia ja yleensä liittyneet muutoksiin työuralla.

Kuluneisiin kahteenkymmeneen vuoteen on mahtunut myös surua. Eläinlääkäri Juhani

Hirvonen menehtyi nuorena kesken toisen hallituskautensa vuonna 1999. Säätiö tuki apurahalla Juhani Hirvosen lähes valmiin väitöskirjan saattamista julkaisukuntoon.

Hallituksen työ

Vuosina 1996–2016 säätiön hallitus on kokoontunut kolmesta viiteen kertaa vuodessa jakamaan apurahoja, laatimaan toimintasuunnitelmaa ja talousarviota sekä tarkastamaan tilit ja hyväksymään toimintakertomuksen.

Apurahahakemusten esiarvioinnissa työrukkasena on toiminut hallituksen sisältä valittu työvaliokunta. Vuosina 1996–2002 työvaliokuntaan kuului neljä hallituksen jäsentä ja asiamies. Vuonna 2002 työvaliokunnan koko supistettiin kolmeen jäseneseen täydennettynä

Työvaliokunnan tärkein tehtävä on apurahamyöntöjen valmistelu.

> Säätiön
pitkäaikainen
rahaston- ja
tilinhoitaja
Pirkko
Nousiainen.
>> Säätiön
maallikko-
tilintarkastajana
toimi pitkään
professori
Satu Sankari.

asiamiehellä. Työvaliokunnan tehtävistä tärkein on apurahamyöntöjen valmistelu ja esittäminen hallitukselle.

Apurahahakemusten käsittelyä helpottamaan otettiin vuonna 2011 käyttöön sähköinen haku-järjestelmä. Ennen sähköistä järjestelmää apu-
rahan hakija joutui toimittamaan hakemuksensa säätiölle viitenä kappaleena.

Rahastonhoitaja ja tilintarkastajat

Sääntöissä määritellään myös säätiön rahaston-
hoitajan toimi. Vuosina 1996–2016 rahaston- ja
tilinhoitajana on toiminut Pirkko Nousiainen.

Rahastonhoitajalla on alan ammattilaisena ollut
tärkeä rooli säätiön tilien ja muiden raha-asioden
asianmukaisessa hoidossa.

Tilintarkastajina puolestaan ovat toimineet
KHT Jorma Alanko (1999 saakka), KHT Kaija
Tuominen (1999–2014) ja KHT Camilla
Viherlaakso (vuodesta 2015) sekä maallikko-
tilintarkastajana professori Satu Sankari (2010

saakka). Tilintarkastuslainsäädäntöuudistuksen
jälkeen vuodesta 2010 tilintarkastuksen ovat
hoitaneet vain tilintarkastuksen ammattilaiset eli
Keskuskauppakamarin (KHT) tai kauppakamarin
(HTM) auktorisoimat tilintarkastajat.

Satu Sankari muisteli aikaansa maallikko-
tilintarkastajana seuraavasti: *”Yhdessä Jorma
Alangon kanssa kokoonnuimme Suomen Eläinlääkäri-
liiton toimistolle. Pirkko Nousiainen oli koonnut mate-
riaalin valmiiksi ja keittänyt kahvit virkistykseksi.
Siellä kului useampi tunti tilejä tarkastaessa. Sittem-
min tilintarkastuksen lainsäädäntöä muutettiin ja
maallikotilintarkastajista luovuttiin.”*

*”Pirkko Nousiainen oli koonnut
materiaalin valmiiksi ja keittänyt
kahvit virkistykseksi.”*

Antti Sukura:

*”Säätiö tarjoaa
jatkossakin tukea
ja kannustusta
uusien sukupolvien
tutkijalupauksille.”*

Dekaani, professori Antti Sukura on toiminut Suomen
eläinlääketieteen säätiön hallituksessa yhdeksän vuotta,
joista kuusi puheenjohtajana.

Suomen eläinlääketieteen säätiön vaikutus käytännössä

Eläinlääketieteellistä tutkimusta tekevät Suomessa
Helsingin yliopiston lisäksi Evira sekä vähäisemmässä
määrin muun muassa Turun sekä Itä-Suomen yliopistot.

Tiedekunnan kautta kulkeva täydentävä tutkimus-
rahoitus vaihtelee vuosittain. Säätiön jakama noin
200 000 euroa vuodessa on noin 4-6 prosenttia koko
tiedekunnan täydentävän rahoituksen määrästä ja
jakautuu tiedekunnan tutkijoiden lisäksi myös muille
eläinlääketieteellisen tutkimuksen toimijoille.

”Koen kuitenkin, että säätiö on suhteellista osuuttaan
merkittävämpi eläinlääketieteellisen tutkimuksen edistäjä
Suomessa”, sanoo Antti Sukura.

Säätiön tutkimusapurahat on usein suunnattu
erityisesti alkuvaiheen tutkijoille. Vaikka jaettavat summat
tutkijaa kohden ovat olleet pieniä, on niillä

ollut iso kannustava merkitys uran alkuvaiheessa oleville
tutkijoille.

”On keskusteltu, saavutetaanko tällä jakofilosofialla
paras mahdollinen vaikuttavuus. Alkuvaiheen jälkeen
useat säätiön tukemat tutkijat ovat menestyneet muiden
tahojen isommissa tutkimusrahoituksen hauissa, osa jopa
erinomaisen hyvin.”

”Luonnontieteellinen tutkimus on kallista; jos koko
jaettavalla apurahasummalla tuettaisiin yhtä tutkijaa
tai tutkimusryhmää useamman vuoden ajan, niin
saavutettaisiin suurempi vaikuttavuus yhdelle tutkimus-
hankkeelle, mutta ei sitä levyttä, joka säätiön nykyisillä
jakoperusteilla saavutetaan. Säätiö on halunnut

tukea eläinlääketieteellistä tutkimusta laaja-alaisesti. Suomen Akatemian tutkimusrahoitus suuntautuu erityisesti perustutkimukseen. Säätiö on tukenut myös soveltavia tutkimushankkeita, joista saaduilla tuloksilla on ollut nopeammin merkitystä myös arkipäivän eläinlääketieteelle.”

Myös Sukura sai aikoinaan omaan väitöskirja-tutkimukseensa säätiön tukea. Apuraha auttoi häntä keskittymään tutkimustyöhön praktiikan sijaan:

”Meidän perheelle ostettiin kyseisellä apurahalla pesukone”, Sukura kertoo hymyillen.

Kansanterveystyön tukemiseen säätiö on osallistunut muun muassa rahoittamalla väitöskirjatyötä tekeviä eläinlääketieteellisen tiedekunnan elintarvike- ja ympäristöhygienian tutkijoita.

”Kansainvälinen erikoistuminen alkoi Suomessa pienessä mittakaavassa jo 1990-luvulla. Erikoistumistutkimusta suorittavien määrä on kasvussa, ja säätiö on antanut tukea myös kansainväliseen erikoistumiseen. Käytännön eläinlääkinnän alueella säätiö on pyrkinyt kansainvälisen erikoistumisen kautta tukemaan suurten massojen sijaan kapeaa kärkeä Suomessa olevaa ammattitaitoa nostamalla ja maan pienen huippujoukon osaamista syventämällä.”

Säätiön puheenjohtaja Antti Sukura toivoo säätiön osaltaan vakuuttavan nuoret tutkijat tutkimusuran kiehtovuudesta. Vaikka summat ovat pieniä, hengen luomisen ja uskonvahvistamisen merkitys voi henkilökohtaisella tasolla nousta suureksi.

Hallitusuran kohokohtia

”Voiko yhdeksän vuotta hallituksessa mennä näin nopeasti”, huokaisee Sukura ja muistelee aikaansa säätiön hallituksessa lämmöllä.

Säätiön toiminnassa aktiivisimpia hetkiä on apurahojen jakaminen kaksi kertaa vuodessa. Niitä Antti Sukuran yhdeksään hallitusvuoteen on mahtunut toistaiseksi 17.

Yksi merkittävimmistä tapahtumista ovat olleet Helvi ja Lauri Vaseniukselta saadut lahjoitukset. Vaseniukset tekivät ensimmäisen lahjoituksensa vuonna 2000, summa oli 300 000 markkaa. Lisäksi Helvi Vasenius testamenttasi omaisuutensa säätiölle.

”Se on erittäin merkittävä lahjoitus, joka tulee vaikuttamaan ja vaikuttaa säätiön toimintaan”, puheenjohtaja Sukura toteaa.

Toiseksi hallitusuransa kohokohdaksi Sukura mainitsee eläinlääketieteellisen anestesian ja kivunhoidon professuurin rahoittamisen vuonna 2010.

”Säätiön hallitus koostuu eri alojen edustajista eläinlääketieteestä talouselämään, joten jokaisessa kokouksessa käydään mielenkiintoista keskustelua niin eläinlääketieteestä kuin muistakin aloista”, Sukura sanoo. Hän kertoo erityisesti nauttivansa jokaisen hallituksessa istuvan asiantuntijan alan ja erikoistumisalueen seuraamisesta.

Käytännön tason muutoksista Sukura nostaa esiin sähköisen hakujärjestelmän käyttöönoton vuonna 2011. Sitä ennen apurahoja haettiin postitse, hakemukset tulostettiin viitenä kappaleena ja lähetettiin edelleen säätiön asiamiehelle ja työvaliokunnan jäsenille. Voi vain kuvitella, millaista määrää paperia säätiössä vuosien aikana liikuteltiin.

”Kyllä ne melkoisia puntteja olivat”, Sukura naurahtaa ja jatkaa: ”Annoimme kyllä oman panoksemme Suomen paperiteollisuuden edistämiseksi.”

Uudistus paitsi vähensi paperinkulutusta, myös muutti hakemuksia käsittelevien ihmisten elämän helpommaksi.

Säätiön tulevaisuus

”Puheenjohtajan vaihtuminen tuskin on sellainen muutos, jonka apurahan hakijat huomaavat”, Sukura tuumaa viitaten omaan väistymiseensä säätiön puheenjohtajan paikalta. ”Sen huomaa ehkä vain säätiön asiamies, ainakin silloin, kun puheenjohtajan sähköpostiosoite muuttuu.”

”Säätiötä tarvitaan edelleen. Sen toiminta on merkittävää ja tulevaisuus on turvattu varmasti myös seuraavat 20 vuotta. Säätiö tarjoaa jatkossakin tukea ja kannustusta uusien sukupolvien tutkijalupauksille”, uskoo Sukura.

Vaikka yritysten tuki on säätiölle tärkeää, Sukura toivoo myös lisää suomalaisen eläinlääkärikunnan tekemiä lahjoituksia. Suomessa ja muuallakin Euroo-

passa vallitseva lahjoituskulttuuri poikkeaa suuresti amerikkalaisesta.

”Atlantin toisella puolen ihmiset lahjoittavat mielellään varojaan tärkeiksi kokemiinsa kohteisiin. Euroopassa tutkimuksen tukeminen koetaan valtion tehtäväksi, eivätkä yksityishenkilöt halua sijoittaa siihen varojaan. Soisin tähän asennemuutosta.”

Säätiö on lisäksi saanut – ja Sukura toivoo, että jatkossakin saa – toimintansa lopettavilta yhdistyksiltä eräänlaisia testamenttilahjoituksia.

”Toivon, ettei ammattikunta unohda perustamaansa säätiötä ja tukee sen toimintaa eri tavoin”, Sukura lopulta tiivistää.

Riitta-Mari Tulamo:

”Säätiön jakamassa tuessa merkittävintä tutkimuksen kannalta on sen laaja-alaisuus.”

Professori emerita Riitta-Mari Tulamo on säätiön pitkäaikaisin asiamies, joka on ollut mukana säätiön toiminnassa monen hallituksen aikana.

Säätiö vaikuttaa eläinlääkäreiden työhön ja tutkimukseen

”Suomen eläinlääketieteen säätiö on Suomen suurin eläinlääketieteen tukisäätiö, ja huolimatta pienehköistä apurahasummista säätiöllä on ollut erittäin suuri merkitys eläinlääketieteen tutkijoille. Säätiön jakamassa tuessa merkittävintä on sen laaja-alaisuus etenkin tutkimuksen kannalta. Säätiö on painottanut apurahavalinnoissaan tutkimusta ja praktikkojen tukeminen on ollut vähäisempää”, toteaa Riitta-Mari Tulamo.

”Säätiön jakamat matka-apurahat taas auttavat nuoria tutkijoita esittelemään tutkimustaan ja hankkimaan samalla kansainvälisiä tutkijakontakteja ympäri maailmaa järjestetyissä kongresseissa.”

Asiamiehen rooli

”Olen kuullut jonkun vitsailevan, että en raaski luopua asiamiehen roolista”, Tulamo naurahtaa. Eikä se ole mikään ihme – onhan hän 19 asiamiesvuodellaan säätiön pitkäaikaisin asiamies.

Tulamo painottaa, että asiamies edustaa säätiössä jatkuvuutta ja asiamiehen pitkä toimikausi on toteutunut useassa muussakin säätiössä.

”Joskus hallitus saattaa vaihtua miltei kokonaan yhdellä kertaa ja asiamies olla ainoa lenkki vanhan ja uuden hallituksen välillä.”

Asiamiehen työssä palkitsevaa on Tulamon mukaan työn mielekkyys. Hän sai seurata eläinlääketieteellistä tutkimusta pitkän aikaa laidasta laitaan. Joka vuosi hän kertoo yllättyneensä siitä, mitä kaikkea eläinlääketieteessä voidaankaan tutkia.

Oman kliinisen tutkimuksen tuntemuksensa vuoksi Tulamo on myös pystynyt valottamaan hallitukselle kliinisen puolen apurahan hakijoiden tilannetta.

”Tunnen hyvin apurahan hakijoiden ahdingon”, Tulamo kertoo.

19 vuoden kohokohdat

Kun Tulamo pyytää kertomaan, mitä asioita kuluneilta asiamiesvuosilta on erityisesti jäänyt mieleen, hän mainitsee välittömästi puheenjohtajien vaihtumisen.

”Jokainen puheenjohtaja on ollut erilainen, ja heidän myötäan myös asiamiehen tehtävät ovat vaihdelleet.”

Tulamo muistaa myös hyvin, että hallitukseen oli usein valittu todella kiireisiä ihmisiä. Useammankin kerran sattui, että ainakin yhteen hallituksen jäsenen oli oltava puhelinyhteydessä, jotta kokous olisi ollut päätösvaltainen.

”Kiire on inhimillistä ja tuntui yhä vain lisääntyvän, mutta se oli asiamiehen kannalta turhauttavaa”, Tulamo sanoo.

Kuten puheenjohtaja Sukura myös Tulamo nostaa lahjoitusten joukosta esille professori Helvi Vaseniuksen tekemät lahjoitukset. Lahjoituksia pidettiin todella merkittävinä, ja niiden luovuttamisen kunniaksi järjestettiin juhlatilaisuus Lääkäriliiton talossa. Testamenttilahjoitusta Tulamo pitää ainutlaatuisena, mutta haluaa korostaa myös muita säätiölle tehtyjä lahjoituksia.

Tulamon kasvoille kohoaa hymy, kun hän muistelee asiamiesuransa aikaisia tapahtumia lämmöllä. Aina ei kaikki mennyt kuten suunniteltiin.

Kerran apurahojenjakotilaisuudessa kiitospuheen pitäjä ylitti aikataulun puolella tunnilla. Toisella kerralla Tulamo toimitti listan apurahan saajista puheenjohtajalle jakotilaisuuteen, mutta yksi nimi oli unohtunut pois. Kun juhlassa eläinlääkäripäivien jakotilaisuudessa ei kyseisen henkilön nimeä mainittu, ei häntä myöskään kutsuttu lavalle vastaanottamaan apurahaansa.

Tilaisuuden jälkeen Tulamo kohtasi harmissaan olevan apurahan saajan.

”Se, jos mikä, oli kiusallista ja nöyrän anteeksipyyntöön paikka!”

Suomen eläinlääketieteen säätiön hallitus ja asiamies vuosina 1996–2016

1996–1998

Ilkka Alitalo (puheenjohtaja)
Pia Hiekkaranta (14.11.1997 saakka)
Jorma Hirn
Juhani Hirvonen (15.11.1997 alkaen)
Pekka Häyry
Anna-Kaisa Järvinen (17.5.1997 alkaen)
Matti Kavetvuo
Lars-Axel Lindberg
Eino Mantere
Aatto Prihti (16.5.1997 saakka)
Kalevi Salminen (16.5.1997 saakka)
Markku Talonen (17.5.1997 alkaen)
Asiamies: Riitta-Mari Tulamo

1999–2001

Jorma Hirn (puheenjohtaja)
Juha Gröhn (vuosi 1999)
Anna-Kaisa Järvinen
Matti Kavetvuo (vuosi 1999)
Olavi Kuusela (vuodesta 2000 alkaen)
Lars-Axel Lindberg
Seppo Paatelainen (vuodesta 2000 alkaen)
Hannu Saloniemi

Seppo Santavirta
Markku Talonen (31.3.2000 saakka)
Veikko Tuovinen (vuodesta 2000 alkaen)
Jukka Viinanen (1.4.2000 alkaen)
Asiamies: Riitta-Mari Tulamo

2002–2004

Jorma Hirn (puheenjohtaja 10.4.2002 saakka)
Hannu Saloniemi (puheenjohtaja 11.4.2002 alkaen)
Tuula Honkanen-Buzalski
Anna-Kaisa Järvinen
Hannu Korkeala
Olavi Kuusela
Seppo Paatelainen
Seppo Santavirta
Veikko Tuovinen
Jukka Viinanen
Asiamies: Riitta-Mari Tulamo

2005–2007

Hannu Saloniemi (puheenjohtaja)
Tuula Honkanen-Buzalski
Hannu Korkeala
Tiina Mattila-Sandholm (5.5.2007 alkaen)

Seppo Meri
Seppo Paatelainen
Vuokko Puurula
Jan Räihä
Harry Salonaho (15.11.2006 saakka)
Jukka Viinanen
Asiamies: Riitta-Mari Tulamo

2008–2010

Tuula Honkanen-Buzalski (puheenjohtaja)
Juha Gröhn
Hannu Korkeala
Päivi Lehtonen
Tiina Mattila-Sandholm
Seppo Meri
Vuokko Puurula
Jan Räihä
Antti Sukura
Asiamies: Riitta-Mari Tulamo

2011–2013

Antti Sukura (puheenjohtaja)
Jaana Husu-Kallio (12.5.2012 saakka)
Riitta Majjala (13.5.2012–18.5.2013)

Liisa Kaartinen (19.5.2013 alkaen)
Jari Karlson
Miia Lindström
Tiina Mattila-Sandholm
Seppo Meri
Vuokko Puurula
Jan Räihä
Simo Tiainen
Asiamies: Riitta-Mari Tulamo

2014–2016

Antti Sukura (puheenjohtaja)
Kristiina Asplund
Liisa Kaartinen
Jari Karlson
Miia Lindström
Olli Mäkelä
Marjatta Rahkio
Leena Suojala
Martti Vaara
Asiamies (vuoteen 2014 saakka): Riitta-Mari Tulamo
Asiamies (vuodesta 2015 alkaen): Minna Rajamäki

Säätiön saamat lahjoitukset

Rahoituspohja

Säätiön toiminta on ollut mahdollista sen saamien lahjoitusten ja kertyneiden sijoitustoiminnan tuottojen turvin. Säännöissä rahoituspohja määritellään seuraavasti:

”Säätiön peruspääoma on kymmenentuhatta markkaa. Peruspääoma muodostaa säätiön pohjarahaston, jota voidaan kartuttaa rahastolle tehdyillä lahjoituksilla. Säätiöllä on lisäksi käyttörahasto, johon vuosittain siirretään pohjarahaston tuotto. Käyttörahastoon liitetään myös kaikki ne säätiölle tulleet lahjoitukset ja muut omaisuuden lisäykset, joiden käytöstä ei ole toisin määrätty.

Apurahat, palkkiot sekä muut säätiön menot maksetaan säätiön käyttörahastosta.

Säätiö on oikeutettu vastaanottamaan testamentteja ja lahjoituksia sekä muilla laillisilla tavoilla kartuttamaan omaisuuttaan. Säätiön varat sijoitetaan kiinteistöihin ja arvopapereihin tai muulla varmalla ja tuloa tuottavalla tavalla.”

Tämän perustamisvuonna 1966 kirjoitetun säännön mukaan on toimittu myös vuosina 1996–

Vuonna 2016 säätiön osakesalkun arvo on yli kuusi miljoonaa euroa.

2016. Kertyneet tuotot on jaettu suurimmaksi osaksi apurahoina, mutta säätiö on myös ollut perustamassa eläinlääketieteelliseen tiedekuntaan kahta professuuria.

Sijoitustoiminta

Säätiön varoja ovat hallinneet ammattisijoittajat. Vuosien kuluessa säätiön varallisuus on kasvanut merkittävästi. Pääomasta suurin osa on ollut sijoitettuna pörssiosakkeisiin, ja talouden syklit ovat vaikuttaneet myös euromääräiseen varallisuuteen. Vuonna 2016 säätiön osakesalkun arvo on yli kuusi miljoonaa euroa.

Yhtiöiden lahjoitukset

Lahjoituksia säätiölle ovat vuosien saatossa tehneet useat tahot. Yksi säätiön merkittävimmistä

> Nykyisessä hallituksessa talouselämää edustaa säännöllisen lahjoittajan Orion Oyj:n talousjohtaja Jari Karlson.

>> Helvi Vasenius on säätiön historian merkittävin lahjoittaja.

>>> Apulaisprofessori ja tuplatohtori Lauri Vasenius oli laaja-alaisesti innostunut tutkimuksesta.

tukijoista on ollut vuosittain lahjoituksen tekevä Yliopiston Apteekki. Vaikka sen tekemien lahjoitusten suuruus on vaihdellut, se on ollut suurin lahjoittaja lähes joka vuosi viimeisten 20 vuoden ajan.

Yhtiöistä muita säännöllisiä lahjoittajia ovat olleet muun muassa Orion Oyj, Vetcare Oy ja Fennovet Oy. Talouselämän edustaja on hallitukseen usein tullut Orionilta. Tällä hetkellä Orionia edustaa talousjohtaja Jari Karlson (vuodesta 2011), ja aikaisempina vuosina ovat toiminnassa mukana olleet Orionin entiset johtajat Jukka Viinanen (2000–2007), Markku Talonen (1997–2000), Matti Kavetvuori (1993–1999) sekä Aatto Prihti (1996–1997).

Vaseniusten toiveena oli kohdentaa apurahat lähinnä genetiikan, kotieläinhygienian ja infektioautien tutkijoille.

Lahjoituksina saatujen varojen tuotoista myönnettyjä apurahoja on usein nimetty lahjoittajatahon mukaan, esimerkkeinä Vetcaren apuraha, Yliopiston Apteekin apuraha, Tapiola-yhtiöiden eläinvakuutuksen apuraha, Suomen Rehun Kasvun merkki -apuraha sekä Raili Pispä Oy:n apuraha.

Lauri ja Helvi Vaseniuksen rahasto

Vuosi 2000 oli säätiön saamien lahjoitusten osalta poikkeuksellinen. Tuolloin professori Helvi Vaseniuksen tekemä 300 000 markan (64 100 euroa) lahjoitus oli ylivoimaisesti suurin yksityishenkilön säätiölle tekemä lahjoitus siihen mennessä, ja se toimi pohjana Lauri ja Helvi Vaseniuksen rahastolle.

Myöhemmin vuonna 2013 rahastoon liitettiin testamenttilahjoitus, kun 500 000 euroa Vaseniusten omaisuudesta määrättiin Suomen eläinlääketieteen säätiölle. Rahastosta on jaettu apurahoja lahjoittajien toiveiden mukaan.

Henkilökuvassa: Lauri ja Helvi Vasenius

Suomen eläinlääketieteen säätiön merkittävimmät tukijat

Suomen eläinlääketieteen säätiö sai vuonna 2000 lahjoituksena professori Helvi Vaseniukselta 300 000 markkaa, joilla perustettiin Lauri ja Helvi Vaseniuksen rahasto. Lahjoittajat halusivat myöntää apurahoja eläinlääketieteen, lähinnä genetiikan, kotieläinhygienian tai infektioautien tutkimustyöhön sekä ulkomaille tehtäviin opinto- ja tutkimamatkoihin ensisijaisesti nuorille suomalaisille tutkijoille. Edesmennyt Helvi Vasenius lahjoitti säätiölle testamentillaan kuluva vuonna [2013] vielä yli 500 000 euroa liitettäväksi rahastoon. Lahjoitukset ovat suurimmat, mitä säätiölle on sen toiminnan aikana lahjoitettu.

Molemmilla, sekä Lauri että Helvi Vaseniuksella, oli keskeinen osuus edustamiensa eläinlääketieteen alojen kehittämisessä Suomessa ja eläinlääketieteen opiskelijoiden koulutuksessa Eläinlääketieteellisessä korkeakoulussa (EKK).

Lauri Vasenius syntyi 1.9.1921 Viipurissa ja kuoli Helsingissä 28.11.1999. Ylioppilaaksi tulon jälkeen hän alkoi opiskella 1946 vastaperustetun EKK:n ensimmäisellä vuosikurssilla. Opiskelu jatkui kliinisillä opinnoilla Tukholmassa, jossa hän suoritti eläinlääkäritutkinnon 1950. Toimittuaan lisälmessa piirieläinlääkärinä ja Kuusjärvellä kunnaneläinlääkärinä Vasenius

palasi EKK:hon fysiologian ja lääketieteellisen kemian yliassistentiksi 1957. Hän väitteli filosofian tohtoriksi nautojen perinnöllisyystieteestä 1965 ja siirtyi samana vuonna kotieläinhygienian yliassistentiksi. Hänet nimitettiin kotieläingenetiikan dosentiksi 1970 ja hän väitteli eläinlääketieteen tohtoriksi 1973. Kotieläinhygienian apulaisprofessoriksi hänet nimitettiin 1983, ja hän jäi eläkkeelle 1985. Lauri Vasenius oli laaja-alaisesti innostunut tutkimuksesta jo varhain, ja suvulla lienee ollut vahva vaikutus tähän. Hänen isoisänsä isä Gustaf Otto Wasenius oli kirjakauppias, tehtailija ja kustantaja, joka teki suuria rahalahjoituksia edistyksen ja luovan hengenviljelyn hyväksi. Hänen isoisänsä Valfrid Vasenius oli kirjallisuudentutkija ja professori ja kaiken mahdollisen emansipaation puolestapuhuja. Lauri Vaseniuksen isoäiti taas oli Johanna (Hanna) Palmén, jonka veli, eläintieteen professori J.A. Palmén lahjoitti Helsingin yliopistolle Tvärminnen eläintieteellisen aseman.

Lauri Vaseniusta kiinnostivat etologia, eläinten käyttäytyminen ja genetiikka mutta myös kliininen eläinlääketiede. Laurin ensimmäinen julkaisu oli Suomen Eläinlääkärilehdessä vuonna 1958 *”Eläinpsykologia eläinlääkärin praktiikassa”* ja toinen seuraavana vuonna *”Hevosen kliinisestä sydämdiagnoosista”*. Hän ehti opettaa useita nykyisistä eläinlääkäreistä. Hevosten värit ja merkit tulivat tutuiksi jänispilkuista kirjokavioon ja puolisuukasta kanelirautiaaseen. Hänen muistinsa oli tietokirjamaisen tarkka – aikana, jolloin uutta julkaisutietoa haettiin Index Medicuksesta joka kuukausi. Hänellä oli myös vahva kiinnostus luontoon, erityisesti kasveihin ja niiden tunnistukseen. Hän tiesi muun muassa EKK:n puistomaisen vehreän tontin kaikki puut, koriste-pensaat ja kukat lajikkeen tarkkuudella. Hänen luentonsa olivat systemaattisia ja nopean ja täsmällisen ulosannin

sävyttämiä. Moni muistaa myös Lauri Vaseniuksen ”legendaarisen” suullisen myrkkukasvitentin, jota jännitettiin – ihan turhaan. Laurin ystävällinen olemus ja sympaattinen suhtautuminen opiskelijoihin tekivät hänestä todella pidetyn opettajan.

Helvi Vasenius (os. Wilska) syntyi 16.2.1923 Parikkalan Rautalahdella Kivennavan tilalle 13-lapsisen sisarusparven kahdeksantena ja kuoli 18.5.2012. Hänen isänsä oli maanviljelijä, ja perheessä pidettiin erityisen tärkeänä lasten koulutusta. Koulu käytiin loppuun oppikoulussa 20 kilometrin päässä kotoa, ja isä haki lapset kirkonkylän vuokrahuoneesta hevosella kotiin aina lauantai-iltana viikonlopun viettoon. Kaikki lapset osallistuivat maatalon töihin loma-aikoina. Helvi sai valkolakin 1943 ja lähti samana syksynä opiskelemaan eläinlääketiedettä Helsinkiin suorittaen kandidaatin tutkinnon 1948 ja edelleen Tukholmaan kliiniseen oppiin valmistuen lisensiaatiksi 1951. Samana vuonna hän meni naimisiin Laurin kanssa ja toimi lisälässä eläinlääkärinä ja Kuusjärvellä elintarviketarkastajana vuoteen 1957 saakka.

Helviäkin kiinnosti erityisesti tutkimustyö ja uuden löytäminen. Mainittakoon, että hänen vanhin veljensä oli maailmankuulu tutkija ja elektronimikroskoopin kehittäjä Alvar Wilska (1911–1987). Helvi väitteli tohtoriksi EKK:n toisena naisena vuonna 1966 aiheenaan kolibakteerit. Hän toimi silloisen VELL:n (Valtion eläinlääketieteellinen laitos, nykyisin Evira) laboraattorina 1957–1959, ja osastonjohtajana vuodesta 1959. Vuonna 1963 hän siirtyi vakituiseksi opettajaksi EKK:n mikrobiologian ja epizootologian laitokselle, jossa oli toiminut jo viiden vuoden ajan kurssi- ja yliassistenttina oman toimensa ohella. Hän palasi VELL:n serobakteriologian osaston osastonjohtajaksi 1969 ja toimi siellä professorina eläkkeelle jäämiseen saakka 1987. Mikrobiologian ja

epizootologian dosenttina hän toimi vuosina 1968–1985 opettaen näin edelleen EKK:ssa vuosittain. Opettajana hänellä oli suuri vaikutus senaikaisiin opiskelijoihin. Hän oli erinomainen luennoitsija ja opettajana vaativa ja tarkka, mutta todella pidetty opiskelijoiden keskuudessa. Helvi Vasenius oli eläinlääketieteellisen bakteriologian ja serologian todellinen pioneeri ja kehittäjä Suomessa. Hänen osastonsa toimintaa luonnehti parhaiten piinkova asiantuntijuus, tarkkuus, ahkeruus ja alan kehittäminen ja samalla hieno yhteishenki ja huumori.

Lauri ja Helvi Vasenius ymmärsivät myös varhain kansainvälistymisen ja jatkokoulutuksen merkityksen tutkimustyölle. He tekivät ulkomaanmatkoja alansa tutkimuskongresseihin, tapasivat muita tutkijoita, vaihtoivat ajatuksia ja toivat näiltä uusia tuulia Suomeen. He solmivat myös kiinteitä suhteita silloisen itäblokin maiden tutkijoihin, veivät heille tietotaitoaan ja kävivät lukuisilla matkoilla entisessä Neuvostoliitossa, mikä oli tuolle ajalle sangen ainutlaatuista.

Lauri ja Helvi Vasenius halusivat tukea nimeään kantavalla rahastolla nimenomaan nuorten tutkijoiden tutkimustyötä ja -matkoja ulkomaille. Perustelunaan he esittivät, että Suomen eläinlääketieteen säätiön myöntämillä apurahoilla oli aikanaan ollut heille molemmille aivan ratkaiseva merkitys heidän urakehityksensä ja koko elämänsä kannalta.

Suomen eläinlääketieteen säätiö on hyvin kiitollinen tästä erityisen merkittävästä lahjoituksesta ja tulee jakamaan jatkossakin rahastosta tutkimus- ja matka-apurahoja lahjoittajien tahdon mukaisesti nuorille tutkijoille genetiikan, kotieläinhygienian ja infektioautien alalla.

Teksti: Riitta-Mari Tulamo.

Julkaistu Suomen Eläinlääkärilehdessä vuonna 2013.

< Eläinlääkintöneuvos Risto Vuorinen teki vaimonsa Vienon kanssa säätiölle merkittävän lahjoituksen.

<< Maija Forsbergin vuonna 2002 tekemä lahjoitus sisälsi Nokian osakkeita.

<<< Lauri ja Helvi Vasenius kesätunnelmissa.

”Viime päivien ankarat tiedot tartuntatautien globaalisesta leviämisestä asettavat meitä nuoremmille polville ankarat haasteet.”

Vaseniusten toiveena oli kohdentaa apurahat eläinlääketieteen, lähinnä genetiikan, kotieläinhygienian ja infektioautien tutkijoille.

Vaseniuksen apuraha on myönnetty esimerkiksi ELL Thomas Grönthalin tutkimukseen ”*MRSP-bakteerin infektio- ja molekyyli epidemiologia Suomessa*”.

Muita lahjoittajia

Säätiö on vuosien varrella saanut erisuuruisia lahjoituksia Helvi Vaseniuksen lisäksi myös useilta muilta yksityishenkilöiltä. Tapana on ollut nimetä rahasto lahjoittajan mukaan, jos lahjoittaja on määritellyt toiveensa lahjoituksensa kohdentamisesta.

Suurimpina yksityishenkilöiden tekeminä lahjoituksina vuosien 1996–2016 varrelta mainittakoot Maija Forsbergin ja Vuorisen pariskunnan lahjoitukset.

Lahjoitukset eivät aina ole olleet yksinomaan rahaa vaan usein myös osakkeita; esimerkiksi Maija Forsbergin vuonna 2002 tekemässä lahjoituksessa säätiö sai Nokian osakkeita.

Vuonna 2005 Risto ja Vieno Vuorinen lahjoittivat sekä osakkeita että rahaa. Risto Vuorinen oli eläinlääkintöneuvos, yliluutnantti, ja eläinlääketieteellisen korkeakoulun ensimmäisen vuosikurssin opiskelija. Hänen vaimonsa Vieno puolestaan oli farmaseutti.

Lahjakirjassaan Vuoriset kirjoittivat: ”*viime päivien ankarat tiedot tartuntatautien globaalisesta leviämisestä asettavat meitä nuoremmille polville ankarat haasteet*”. Vuoriset olivatkin erityisesti huolissaan tarttuvista taudeista, zoonooseista sekä elintarvikemyrkytyksistä ja halusivat tukea näiden tutkimusta.

Laaaja lahjoittajien lista osoittaa säätiön aseman tunnettuna ja luotettuna eläinlääketieteen tukijana.

Varainkeräykset

Vakituisten yrityslahjoittajien ja yksityishenkilöiden tekemien lahjoitusten lisäksi säätiön toimintaa on tuettu erilaisilla varainkeräyksillä.

Säätiön 30-vuotiskeräys vuonna 1996 tuotti 70 500 markkaa (16 170 euroa). Lahjoittajina olivat tuolloin muun muassa Algol Oy, Bayer Oy Eläinlääkkeet, Berner Oy, Biofarm Oy, Ely Lilly Finland Oy / Elanco, Hoescht Roussel Vet, Intervet Fennica, Leiras Oy, Mallinckrodt Oy, Orion Oy, Pfizer Oy, Pharmacia Upjohn Oy, Pohjola-yhtiöt, Raili Pispä Oy, Tapiola-yhtiöt, Valio Oy sekä Yliopiston Apteekki.

Suomen Eläinlääkäriliiton 110-vuotisjuhla-vuonna säätiö sai lahjoituksia yhteensä 10 640 euroa. Tuolloinkin lahjoittajia oli runsaasti ja

erityisesti huomattiin liittojen runsaslukisuus yhtiöiden ohella. Lahjoittajina olivat tällä kertaa muun muassa Agronomiliitto, Professoriliitto, Suomen Apteekkariliitto, Suomen Hammaslääkäriliitto, Suomen Kunnaneläinlääkäriliitto, Suomen Kuntaliitto, Suomen Lääkäriliitto sekä Suomen Ratsastajainliitto.

Laaja lahjoittajien lista osoittaa säätiön aseman tunnettuna ja luotettuna eläinlääketieteen tukijana.

”Visiona on, että yliopistojen ja teollisuuden pitkäjänteisellä yhteistyöllä pystytään tuottamaan kansainvälisesti merkittävää tutkimustietoa eläinlääketieteen alalla ja että tutkimustulosten kaupallistamisella voidaan hankkia maailman eläinlääkemarkkinalta pääomia, joilla tutkimustoimintaa voidaan entisestään laajentaa.”

Kalevi Heinonen:

”Säätiö on asiantunteva ja puolueeton apurahojen hallinnoija Suomessa.”

Eläinlääketieteen tohtori Kalevi Heinonen, monipuolinen asiantuntija eläinlääketieteen kentältä, on seurannut Suomen eläinlääketieteen säätiön kehitystä sekä tiedekunnan että yrityselämän puolelta.

Mikä saa Vetcare Oy:n lahjoittamaan?

”Näemme Suomen eläinlääketieteen säätiön apurahojen palvelevan toisaalta suomalaisten eläinlääkäreiden jatkokoulutusta ja toisaalta eläinlääketieteellistä tutkimusta. Säätiö on asiantunteva ja puolueeton apurahojen hallinnoija Suomessa, ja siksi Vetcaren on perusteltua ohjata lahjoitusvaransa nimenomaan säätiön kautta.

Vetcaren kaupallinen intressi tukea eläinlääkäreiden jatkokoulutusta on se, että jos suomalaisilla eläinlääkäreillä menee hyvin, myös Vetcarella menee hyvin.”

Tutkimuksen rahoittaminen tärkeää

Tutkimuksen rahoittamisen kaupallinen peruste taas on se, että Vetcaren oma tutkimus- ja tuotekehitystoiminta nojaa paljolti suomalaisen eläinlääketieteellisen

tutkimuksen tuloksiin. Vetcare tuotteistaa suomalaisten yliopistojen eläinlääketieteellisen perustutkimuksen tuloksia.

Säätiön kautta suunnatut lahjoitusvarat ovat vain pieni osa siitä kokonaissummasta, jolla Vetcare vuosittain rahoittaa yliopistojen kanssa tehtäviä tutkimusprojekteja. Tälläkin hetkellä yliopistojen kanssa meneillään olevissa yhteistyöhankkeissa on valmisteilla noin kymmenen eläinlääketieteen alan väitöskirjaa.”

Lahjoittajan visio

”Vetcaren visiona on, että yliopistojen ja teollisuuden pitkäjänteisellä yhteistyöllä pystytään tuottamaan kansainvälisesti merkittävää tutkimustietoa eläinlääketieteen alalla ja että tutkimustulosten kaupallistamisella voidaan hankkia maailman eläinlääkemarkkinalta pääomia, joilla tutkimustoimintaa voidaan entisestään laajentaa. Toistaiseksi Vetcare on käyttänyt käytännöllisesti katsoen kaikki liiketoimintansa tuotot uusien tuotteiden perustutkimukseen ja tutkimustulosten tuotteistamiseen.”

Suomen eläinlääketieteen säätiön lahjoittajat vuosina 1996–2015

1996

Heli Castrenin muistorahasto
Helsingin Yliopiston Apteekki
Marja-Liisa Hovi
Orion Yhtymä Oy
Raili Pispa Oy

1997

30-vuotiskeräys
Merja ja Johannes Helleman
Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Yhtymä Oy
Raili Pispa Oy
Suomen Rehu Oy
Vetcare Oy

1998

Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Oy
Suomen Rehu Oy

1999

Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Oy
Raili Pispa Oy
Suomen Rehu Oy
Vetcare Oy

2000

Fennovet Oy
Helsingin Yliopiston Apteekki
Raili Pispa Oy
Helvi Vasenius
Vetcare Oy

2001

Fennovet Oy
Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Oy
Vetcare Oy

2002

Fennovet Oy
Maija Forsberg
Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Oy
Suomen Eläinlääkäriliitto (110-vuotisjuhlakeräys)

2003

Fennovet Oy
Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Vetcare Oy

2004

Fennovet Oy
Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Vetcare Oy

2005

Fennovet Oy
Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Vetcare Oy
Risto ja Vieno Vuorinen

2006

Fennovet Oy
Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Vetcare Oy

2007

Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Vetcare Oy

2008

Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Vetcare Oy

2009

Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Vetcare Oy

2010

Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Vetcare Oy

2011

Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Suomen Rehu Oy
Vetcare Oy

2012

Helsingin Yliopiston Apteekki
Orion Pharma Oy
Vetcare Oy

2013

Orion Pharma Oy
Helvi Vasenius
Vetcare Oy
Yliopiston Apteekki

2014

Orion Pharma Oy
Yliopiston Apteekki
Zoetis Finland Oy

2015

Orion Oy
Valtion virkaeläinlääkärit ry
Vetcare Oy
Yliopiston Apteekki
Zoetis Finland Oy

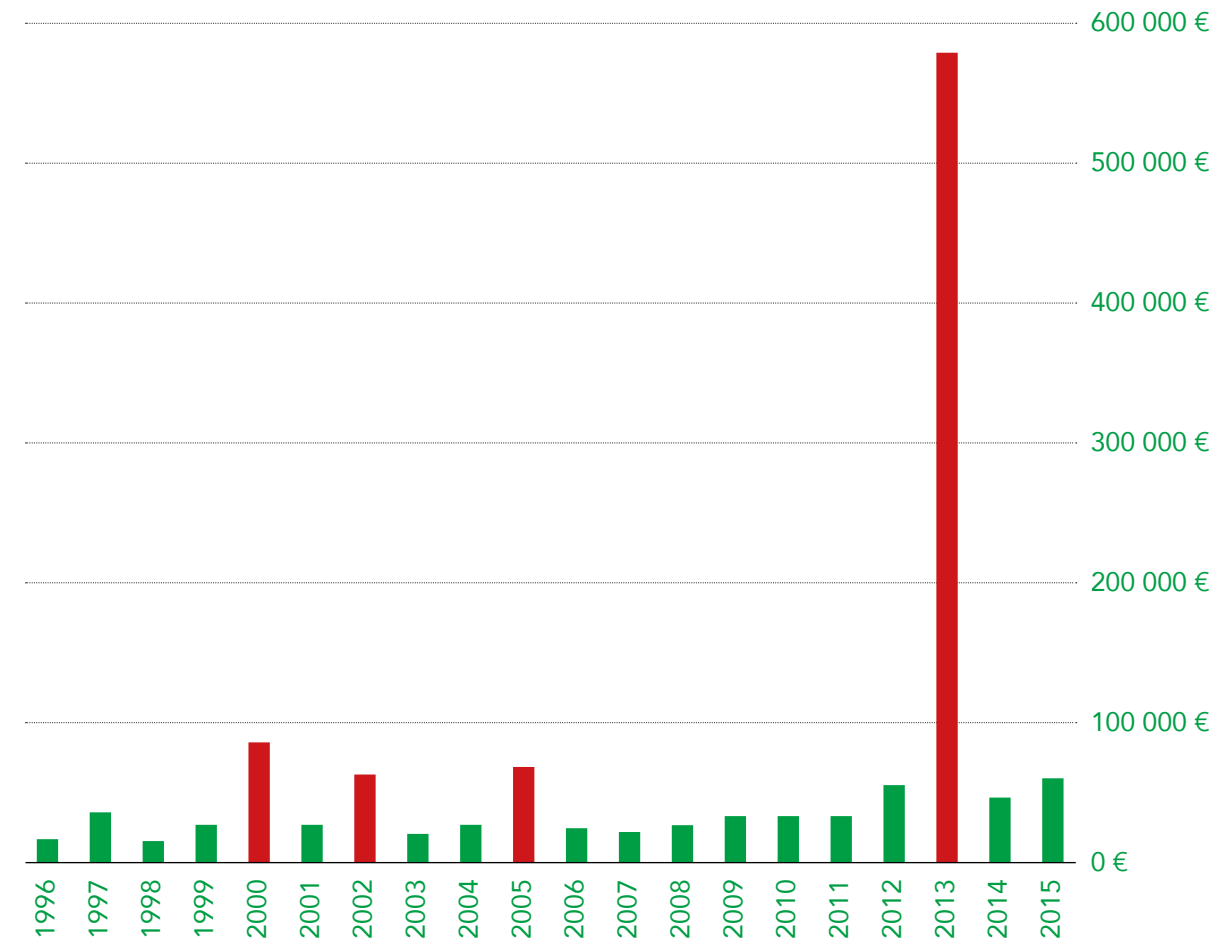

Rahalahjoitukset säätiölle vuosina 1996–2015

Markkamääräiset lahjoitukset on muutettu vuoden 2016 arvoon (Rahamuseon rahanarvolaskuri).

Kuvaajasta voi havaita vuosittaisten lahjoitusten kokonaismäärän kasvavan trendin.

Suuret lahjoitukset näkyvän vuosina 2000 ja 2013 (Vaseniukset) sekä vuosina 2002 (Forsberg) ja 2005 (Vuoriset).

Säätiön tuki eläinlääketieteelle

Jaettavan rahan määrä vaihtelee vuosittain sijoitettujen varojen tuoton mukaan.

Säätiön tarkoitus

Sääntöjensä mukaan Suomen eläinlääketieteen säätiön tarkoitus on eläinlääketieteellisen tutkimustyön, käytännön eläinlääkinnän ja eläinlääkärin tekemän kansanterveystyön tukeminen ja kehittäminen Suomessa. Säätiön keskeisin keino toteuttaa näitä tavoitteita on tutkijoiden ja tutkimustyön tukeminen erilaisilla apurahoilla ja palkkioilla.

Säätiö jakaa joka kevät matka-apurahoja ja joka syysy matka- ja tutkimusapurahoja. Syksyn apurahat jaetaan Eläinlääkäripäivien avajaisissa.

Apurahojen suuruus on vaihdellut parista sadasta lähes kahteenkymmeneentuhanteen euroon. Koska säätiö jakaa apurahoina ja palkkioina vain pääoman tuottoa, jaettavan rahan määrä vaihtelee vuosittain sijoitettujen varojen

tuoton mukaan. Näin turvataan säätiön pääoman säilyminen.

Apurahojen jakoperusteet

Säätiön hallitus on useasti pohtinut apurahojen jakoperusteita. Pääsääntöisesti eniten tukea on myönnetty nuorille, väitöskirjaa valmisteleville tutkijoille sekä tutkijatohtoreille.

Jakoperusteiden painotukset ovat vuosien aikana hieman vaihdelleet. Esimerkiksi vuonna 2000 apurahoilla päätettiin tukea väitöskirjatyön loppuunsaattamista, Applied Bioscience (ABS) -tutkijakoulun tohtoriopiskelijoita sekä aloittavia tutkijoita niin sanotun starttirahan muodossa. ABS-tutkijakoulun jatko-opiskelijoille osoitettu erityistuki annettiin, koska heillä oli muihin jatko-opiskelijoihin verrattuna matalammat palkat.

Vuonna 2009 tuki ohjattiin erityisesti tieteellistä tutkimustyötä tekeville nuorille ja aloitteleville tutkijoille henkilökohtaisina apurahoina. Tutkimusapurahoja ei tuona vuonna myönnetty

lainkaan varttuneemmille tutkijoille eikä professo-reille.

Samoin vuonna 2012 säätiön hallitus kohdensi apurahan jakoa tutkimuksen aloittamisvaiheeseen; apurahan saamisen perusteina olivat väitöskirjan työstäminen, materiaalin hankinta, tieteellinen esitys kansainvälisessä kongressissa sekä kansain-välinen tutkimusyhteistyö.

Eniten tukea on myönnetty nuorille, väitöskirjaa valmisteleville sekä tutkijatohtoreille.

Matka-apurahoja on jaettu erityisesti niille, jotka ovat pitäneet tieteellisen esitelmän tai esittäneet posterin ulkomaisessa konferenssissa.

Praktikkoja ei kuitenkaan ole unohdettu; sekä matka- että henkilökohtaisia apurahoja on myönnetty rajoitetusti myös ammatilliseen jatkokoulutukseen.

Tärkeä ehto apurahan nostamiselle on ollut se, ettei hakija ole saanut rahoitusta samaan tarkoitukseen muista lähteistä. Jos jokin muu taho on myöntänyt apurahaa samaan tarkoitukseen, hakijan oikeus apurahaan on peruttu ja apuraha on pitänyt palauttaa säätiön kassaan. Vuosina 1996–2016 säätiön kassaan on palautettu useita apurahoja juuri tästä syystä.

Jakoperusteista on keskusteltu

Säätiön tutkimusapurahojen jakoperusteet ovat herättäneet keskustelua paitsi hallituksen sisällä myös sen ulkopuolella.

Entinen puheenjohtaja Tuula Honkanen-Buzalski kertoo hallituksen sisäisistä apurahojen myöntämiseen liittyneistä keskusteluista: ”Säätiön toiminnassa mukana oloinen avasi näkemystäni kulloinkin meneillään olevista tutkimuskysymyksistä. Kiinnostavaa oli myös kuunnella hallituksen jäsenten välistä, välillä intohimoistakin oman tieteenalan puolustamista.”

Oli kiinnostavaa kuunnella hallituksen jäsenten välistä, välillä intohimoistakin oman tieteenalan puolustamista.

Hallituksen kokousten ulkopuolellakin kritiikkiä on annettu. Esimerkiksi vuonna 2001 professori Hannu Korkeala kirjoitti Suomen Eläinlääkäri-lehdessä otsikolla ”Onko Suomen eläinlääketieteen säätiön apurahojen jakaminen vinoutunut?”

Kirjoituksessaan hän kyseenalaisti säätiön apurahojen jakoperiaatteet, koska vuosina 1996–2000 apurahoista oli Korkealan mukaan myönnetty kliiniseen tutkimukseen 71 prosenttia. Korkeala mainitsi tekstissään silloisten nuorten elintarvikehygienian tutkijoiden keskuudessa kiertäneen mielipiteen, jonka mukaan elintarvikehygienian tutkimusta tekevien ei kannata hakea tukea Suomen eläinlääketieteen säätiöltä. Asian korjaamiseksi Korkeala ehdotti laajoja keskusteluja apu-

rahojen jakoperusteista säätiön ja Suomen Eläinlääkäriliiton keskuudessa.

Tutkimusapurahojen jakoperusteet ovat herättäneet keskustelua hallituksen sisällä ja ulkopuolella.

Tutkimuksen tukeminen

Säätiön jakamista apurahoista suurin osa suuntautuu tutkimustyöhön. Tutkimustyötä tuetaan paitsi henkilökohtaisilla myös tutkimuksessa tarvittavien materiaalien hankintaan tarkoitetuilla apurahoilla.

”Suomen eläinlääketieteen säätiön apuraha mahdollisti virkavapaani eläinlääketieteellisen tiedekunnan sisätautiopin assistentuurista väitöskirjatutkimustyöni alussa. Apuraha oli pieni eikä siitä kertynyt eläkettä, mutta silloin se oli ainoa mahdollisuus tehdä väitöskirjaa edes jonkin aikaa kokopäiväisesti”, kertoo 1990-luvulla väitöskirjaansa tehnyt tutkija, säätiön nykyinen asiamies Minna Rajamäki.

”Apuraha oli pieni, mutta silloin se oli ainoa mahdollisuus tehdä väitöskirjaa edes jonkin aikaa kokopäiväisesti.”

Hallituksen puheenjohtajana vuosina 2000–2010 toiminut Tuula Honkanen-Buzalski puolestaan kuvaa: ”Säätiön merkitys on ollut ihan keskeinen erityisesti silloin, kun minkäänlaista tutkimusryhmää tai ohjaajaa ei ole ollut käytettävissä. Usein on tehty pieniä selvityksiä aiheista, jotka ovat olleet välttämättömyyden sivusta. Kongressimatkojen rahoitusta pidän erityisen tärkeänä. Omana aikanani rahat olivat varsin pieniä mutta mahdollistivat usein tutkijan pääsyn oman alueensa kansainvälisiin tutkijoita tapaamaan.”

Professuurit

Säätiö on rahoittanut myös kahden uuden professuurin perustamista. Perustamalla pysyvä professuuri tuetaan yhden alan kehittymistä pitkäjänteisesti. Professorit vetävät tutkimusryhmiä,

jotka tuottavat tutkimustuloksia. Lisäksi professorit jakavat tutkimusosaamistaan ohjaamalla nuoria väitöskirjatutkijoita sekä perustutkinto-opiskelijoita. Siten pysyvä professuuri kehittää koko tieteenalaa ja oppiainetta.

Ensimmäinen professuuri, jota säätiö tuki syksyllä 2006, oli ruotsinkielinen eläinten hyvinvointitieteen professuuri eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa. Säätiö varasi tähän tarkoitukseen 250 000 euroa, ja virkaan nimitettiin Anna Valroos.

Toinen rahoitetuista professuureista on ollut eläinlääketieteellisen anestesian ja kivunhoidon professuuri, jonka perustamiseksi säätiön hallitus päätti lahjoittaa myös 250 000 euroa keväällä 2010. Virkaan nimitettiin Paula Larenza Menzies.

Professorit vetävät tutkimusryhmiä sekä jakavat osaamistaan väitöskirjatutkijoille ja perustutkinto-opiskelijoille.

”Säätiön osallistuminen lahjoitusprofessuurien rahoitukseen on ollut aktiivista. Jos vastaavaan toimintaan ryhdytään myös tulevaisuudessa, olisi hyvä tehdä perusteellinen vaikuttavuusarvio aiemmista vastaavista sijoituksista”, kehottaa Tuula Honkanen-Buzalski.

Matka-apurahat

Kansainvälinen verkostoituminen on oleellinen osa tutkimustyötä. Kongressimatkat ovat antaneet tutkijoille mahdollisuuden päästä esittelemään tutkimustuloksiaan kansainväliselle tutkijayhteisölle. Säätiön hallitus onkin ollut yksimielinen siitä, että integroituminen tutkijayhteisöön avaa ovia ja verkostoituminen on välttämätöntä menestyksessä tutkimustyössä.

Tutkijoiden lisäksi matka-apurahoja on myönnetty praktikoille ja ammatillista jatkotutkintoa hankkiville eläinlääkäreille. Eläinlääkäri Veera Karkamo, joka suorittaa parhaillaan kansainvälistä erikoistumistutkintoa (Diplomate of European College of Veterinary Pathology) patologian

Integroituminen tutkijayhteisöön avaa ovia, ja verkostoituminen on välttämätöntä menestyksessä tutkimustyössä.

oppialalla kertoo: ”Olen saanut matka-apurahoja, jotka ovat olleet erikoistumiselleni essentiaaleja, kiitos! Pidän henkilökohtaisia apurahoja tärkeimpinä, mutta eihän tutkimusta ilman materiaalejakaan tehdä.”

Muita säätiön tukemia kohteita

Säätiö on tutkimus- ja matka-apurahojen lisäksi tukenut myös muita eläinlääkärikunnalle merkittäviä kohteita.

Esimerkiksi vuonna 1999 professori Ilkka Alitalon muotokuva-rahaston ylijäämällä perustettiin rahasto Baltian ja Karjalan yliopistojen ja tiedeakatemioiden eläinlääketieteellisten tiedekuntien opiskelijoille haettavaksi kliniseen opiskeluun Helsingin yliopiston eläin-

lääketieteellisessä tiedekunnassa. Rahastosta jaettiin yhteensä 20 000 markkaa (4416 euroa) neljälle baltialaiselle opiskelijalle.

2000-luvun alussa Helsingin yliopiston museosäätiölle tehtiin 50 000 markan (10 680 euroa) lahjoitus, jolla tuettiin Eläinlääketieteen museon kokoelmien siirtämistä ja sen esille laittoa Helsingin yliopistomuseon Arppeanum-rakennukseen (sieltä kokoelma siirrettiin vuonna 2014 yliopiston päärakennuksen tiloihin). Hallitus myönsi myös Maria Suomalaiselle 5 000 markan (1068 euroa) erityispalkinnon hänen pitkäaikaisesta, perusteellisesta ja uhrautuvasta työstään Eläinlääketieteen museon hyväksi.

Lisäksi on mainittava eläinlääketieteelliselle tiedekunnalle vuonna 2015 myönnetty 5 000 euron apuraha, jonka turvin juhlistettiin 70-vuotista koulutusta ja 20-vuotista tiedekuntaa järjestämällä erilaisia tapahtumia.

Topi Salmi -palkinto

Topi Salmi -palkinto on vuonna 2007 perustettu, joka kolmas vuosi jaettava tutkijapalkinto, johon säätiö osoittaa varat. Palkinnon suuruus on ollut 10 000 euroa.

Topi Salmi -palkinto myönnetään ansioitu-
neelle suomalaiselle eläinlääkärille tunnustuksena
kansainvälisesti arvostetusta tutkimustyöstä, jolla
on kansainvälistä ja yhteiskunnallista vaikutta-
vuutta. Myös merkittävä yksittäinenkin tutkimus-
löydös voidaan katsoa palkinnon arvoiseksi.
Osallistuminen nuorten tutkijoiden kouluttamiseen
katsotaan eduksi palkinnon saajaa valittaessa.

Kaikki Suomen Eläinlääkäriliiton jäsenet voivat esittää ehdokkaita palkinnon saajaksi.

Palkinto on tunnustus kansainvälisesti arvostetusta tutkimustyöstä, jolla on yhteiskunnallista vaikutavuutta.

Henkilökuvassa: Toivo Jalmari Salmi

*Eläinlääketieteen
säätiön syntymän
toimeenpaneva voima*

Toivo Salmi, jota Topi Salmeksi tai T.J. Salmeksi yleensä sanottiin, oli syväjuurinen varsinaissuomalainen. Hän oli syntynyt Halikossa vuonna 1917, ja sinne syntymäkunnan sukuhautaamahan hänet vuonna 1996 haudattiin toivomuksensa mukaisesti.

Ylioppilaaksi hän valmistui vuonna 1936 Salon Yhteiskoulusta. Eläinlääkäriopinnot hän suoritti Tukholmassa valmistuen eläinlääkäriksi vuonna 1947. Työuransa hän aloitti tarkastuseläinlääkärinä Porissa. Hän työskenteli Satakunnan Osuusteurastamossa kahdeksan vuoden ajan.

Helsinkiin ja Eläinlääkäriliittoon

Vuonna 1956 Salmi muutti Helsinkiin ja työhön maa- ja metsätalousministeriöön, jossa hän toimi eläinlääkintä-tarkastajan virassa vuoteen 1961. Kunnallisen Terveyden-hoitoyhdistyksen Maidontarkastajaoston muututtua Maitohygienialiitoksi Salmesta tuli liiton ensimmäinen toiminnanjohtaja, jota tehtävää hän hoiti päätoimisesti vuoteen 1971 saakka. Sivutoiminen liiton sihteeri hän oli vuoteen 1985 saakka.

Maitohygienialiiton toimisto sijaitsi vuosina 1962–1968 Lönnrotinkadulla Suomen Eläinlääkäriyhdistykseltä vuokratuissa tiloissa. Samoissa tiloissa toimi Eläinlääkäriyhdistyksen toimisto. Niinpä Salmi toimi samalla myös

Suomen Eläinlääkäriyhdistyksen sihteerinä vuosina 1961–1965 ja yhdistyksen muututtua Eläinlääkäriilitoksi tämän liiton toiminnanjohtajana 1965–1966.

Vuonna 1971 Salmi nimitettiin maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintöosaston elintarvikehygieniatoimiston toimistopäälliköksi, jolla oli eläinlääkintöneuvoksen arvonimi. Hän oli virassaan eläkkeelle siirtymiseensä saakka eli vuoteen 1983.

Elintarvikehygieniaa ja tutkimusrahoitusta

1950-luvulla hän toimi ministeriön viran ohessa ajoittain myös konsulenttina Kunnallisen Terveydenhoitoyhdistyksen Maidontarvikejaostossa. Tänä aikana hän oli perustamassa vieläkin toiminnassa olevaa Maito ja Terveys ry:tä. Sen toiminnan tarkoituksena oli pullo-maidon menekien edistäminen ja maidon hyvistä ravitsemuksellisista ominaisuuksista valistaminen. UNICEF-varoilla oli suomalaisiin meijereihin hankittu maidon pullotuslaitteita ja pullojen pesukoneita.

1950- ja 1960-luvun vaihteessa Salmi toimii muun muassa margariiniteollisuuden rasvahankintoja selvittävän toimikunnan puheenjohtajana. Tällöin Uusi Kuvalehti julkaisi kohukertomuksia margariinin valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden alkuperästä. Tuolta ajalta on peräisin sanonta: *”Ennen pantiin mirrit multa, nyt ne pannan Suvikultaan.”*

1960-luvun puolessa välissä Eläinlääkäriliiton ja sen edeltäjien toiminnassa tapahtui suuria muutoksia: yhdistys muutettiin liitoksi 1964–1965, ja Suomen eläinlääketieteen säätiö perustettiin 17.4.1966. Silloin Salmi oli toimeenpaneva voima: Eläinlääkäriyhdistyksen sihteeri ja myöhemmin Eläinlääkäriliiton toiminnanjohtaja.

Säätiön ensimmäiseksi asiamieheksi valittiin Toivo Salmi. Varojen hankinta oli asiamiehen keskeinen tehtävä,

koska pääomien tuotto ei ollut aluksi riittävä stipendien jakamiseksi. Niinpä asiamies ja puheenjohtaja muun muassa kulkivat hattu kourassa Katajanokan Keskosta Aleksanterinkadun pankkeihin ja pääkonttoreihin kadun päästä päähän. Sama toistui tiettävästi useana vuonna.

Toiminnastaan säätiön asiamiehenä vuosina 1966–1977 säätiö on palkinnut Salmen tunnustuspalkinnolla 1986. Se lienee ollut 5000 markan suuruusluokkaa. Hän on tiettävästi ainoa henkilö, joka on saanut tällaisen palkinnon.

1970-luvun alkupuolella Salmi oli keskeisessä asemassa uudistettaessa maidontarkastuslainsäädäntöä. laki tuli koko maata koskevaksi ja kaikki alemman asteen säädökset uusittiin.

Kansainvälistä toimintaa

Salmi oli jäsenenä tai puheenjohtajana lukuisissa johtokunnissa, neuvottelu- ja suunnittelukunnissa, komiteoissa, toimikunnissa ja työryhmissä. Aikalaiset muistavat, että Salmi paneutui asioihin huolella. Hänellä oli miltei aina valmiiksi kirjoitettu pääehdotus paperilla, ja siitä syystä hänen ehdotuksensa tuli yleensä päätökseksi.

Hän osallistui ahkerasti kansainväliseen toimintaan. Opinto- ja kongressimatkoja hän teki eri puolille maailmaa. Hän oli Suomen virallinen edustaja ja asiantuntija FAO/WHO-Codexissa, ECE:ssä ja muiden komiteoiden istunnoissa, samoin Suomen edustaja Kansainvälisen meijeriliiton IDF:n maidontuotanto- ja hygieniakomissiossa parikymmenen vuoden ajan. Hän toimi myös puheenjohtajana muun muassa Kansainvälisen Meijerikongressin istunnossa Pariisissa.

Walter Ehrströmin säätiön hallitukseen hän kuului 27 vuoden ajan, ja siitä ajasta hän oli 11 vuotta puheenjohtajana. Hänen aloitteestaan ryhdyttiin jakamaan

kultamitaleita maidontuottajille hyvän maidon pitkäaikaisesta tuottamisesta Valtioneuvoston juhlahuoneessa Smolnassa.

Tunnustuksia, mielipiteitä ja kulinarismia

Maanpuolustusasiat olivat Salmelle erittäin läheisiä. Hän toimi aktiivisesti Reserviupseeriliitossa. Sotilasarvoltaan hän oli eläinlääkintämajuri. Myös autoilu ja autourheilu sekä kuntourheilu kuuluivat hänen harrastuksiinsa. Hän kirjoitti teräviä mielipidekirjoituksia moniin lehtiin mielellään ja ahkerasti.

Toiminnastaan Salmi sai monta kunnianosoitusta. Tasavallan presidentti myönsi hänelle useita Suomen Leijonan Ritarikunnan kunniamerkkejä. Hänet oli nimitetty Suomen Eläinlääkäriliiton ja Eläinlääkärihygieenikoyhdistyksen kunniajäseneksi. Hän on niitä harvoja eläinlääkäreitä, joka on saanut kultaisen Walter Ehrström-mitalin, ja Reserviupseeriliitto on myöntänyt kultaisen ansiomerkin. Myös autourheilusta hän on saanut kunnianosoituksia.

Toivo Salmi oli luova, aloitteellinen, aikaansaava ja nopealiikkeinen. Hän oli omanarvontuntoinen ja tarkka käytöstavoista sekä suuri kulinaristi. Ulkopuolisista hän vaikutti jonkin verran etäiseltä ja särmikkäältä, mutta tuttavapiirissä hän oli hauska seuramies. Hän oli erinomainen sanankäyttäjä: lyhyt- ja teräväsanainen. Hänen sananpartensa olivat persoonallisia ja jäljittelemättömiä. Hänellä oli talousvaistoa ja auktoriteettia.

Topi Salmi oli juuriaan myöten eläinlääkäreiden puolestapuhuja ja suuri persoonallisuus.

Teksti: Osmo Myllykangas. Julkaistu Suomen Eläinlääkärilehdessä vuonna 2007.

«« Topi Salmi oli säätiön perustamisessa keskeisesti mukana.

«« Professori Satu Pyörälä sai Topi Salmi -palkinnon vuonna 2010.

< Vuoden 2013 Topi Salmi -palkinnon saaja professori ja Eviran tutkimusjohtaja Liisa Sihvonon konferenssi-matkalla Islannissa uransa alussa.

Osallistuminen nuorten tutkijoiden kouluttamiseen katsotaan eduksi palkinnon saajaa valittaessa.

Topi Salmi -palkinnon saajan valitsee palkinto-toimikunta, jonka puheenjohtajana toimii Suomen Eläinlääkäriliiton hallituksen puheenjohtaja. Toimikuntaan kutsutaan eläinlääkäriedustajat Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisestä tiedekunnasta, Suomen eläinlääketieteen säätiöstä, maa- ja metsätalousministeriön elintarvike- ja terveysosastolta sekä Elintarviketurvallisuusvirasto Evirasta. Toimikunnan sihteerinä toimii Suomen Eläinlääkäriliiton toiminnanjohtaja.

Palkinto on jaettu kolme kertaa, vuosina 2007, 2010 ja 2013. Vuonna 2007 palkinnon sai elintarvikehygienian professori Hannu Korkeala mittavasta tutkimustyöstään elintarvikehygienian alalla. Palkinto jaettiin Eläinlääkäripäivillä, ja puheessaan palkintolautakunnan puheenjohtaja

Antti Nurminen mainitsi palkinnon jakoperusteeksi myös Korkealan lukuisat kansainväliset asiantuntijatehtävät sekä nuorten tutkijoiden kouluttamisen.

Vuonna 2010 palkinto myönnettiin maitohygienian professori Satu Pyörälälle. Pyörälän tutkimusaihe, utaretulehduksen kapea-alainen ja suunnattu mikrobilääkehoito, on vaikuttanut antibioottien hallittuun käyttöön niin Suomessa kuin kansainvälisestikin.

”Maitohygienian professori Satu Pyörälä on kansainvälisesti tunnustettu ja arvostettu utaretulehdustutkija, joka on tehnyt aktiivista tutkimustyötä jo 1980-luvulta alkaen”, kuvaili palkintoraadin puheenjohtaja Sanna Hellström.

Viimeisimmän, vuonna 2013 jaetun Topi Salmi -palkinnon sai Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan professori ja Eviran tutkimusjohtaja Liisa Sihvonon tunnustuksena merkittävästä ja kansainvälisestä urastaan eläinvirologian opettajana ja tutkijana.

”Hän ei ole linnoittautunut tutkijan norsunluutorniin, vaan on jakanut tietonsa ja asiantuntijuutensa yhteiskunnan käyttöön.”

Liisa Sihvosta palkinnon saajaksi ehdottaneet professorit Timo Soveri, Satu Pyörälä ja Mari Heinonen Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisestä tiedekunnasta kuvaavat kollegaansa seuraavasti:

”Hänen tutkimuksellaan on poikkeuksellista yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Hän ei ole linnoittautunut tutkijan norsunluutorniin, vaan on jakanut tietonsa ja asiantuntijuutensa yhteiskunnan käyttöön. Opettajana ja tutkimustöiden ohjaajana Sihvonen on ollut pidetty ja arvostettu. Kollegoiden ja työtovereiden parissa hänet tunnetaan henkilönä, jolla on sovitteleva ja rakentava ote erilaisten ongelmien ratkaisemiseen ja joka toimii ehtymättömällä tarmolla oman tieteenalamme, eläinlääketieteen, hyväksi.”

Seuraava Topi Salmi -palkinto jaetaan Säätiön 50-vuotisjuhlavuonna Eläinlääkäripäivien avajaisissa 30.11.2016.

Juhlavuoden erityisapuraha

Juhlistaakseen 50-vuotisjuhlavuottaan säätiö päätti vuonna 2016 julistaa haettavaksi 50 000 euron suuruisen erityisapurahan, joka kohdennetaan eläinlääketieteelliseen tutkimustyöhön.

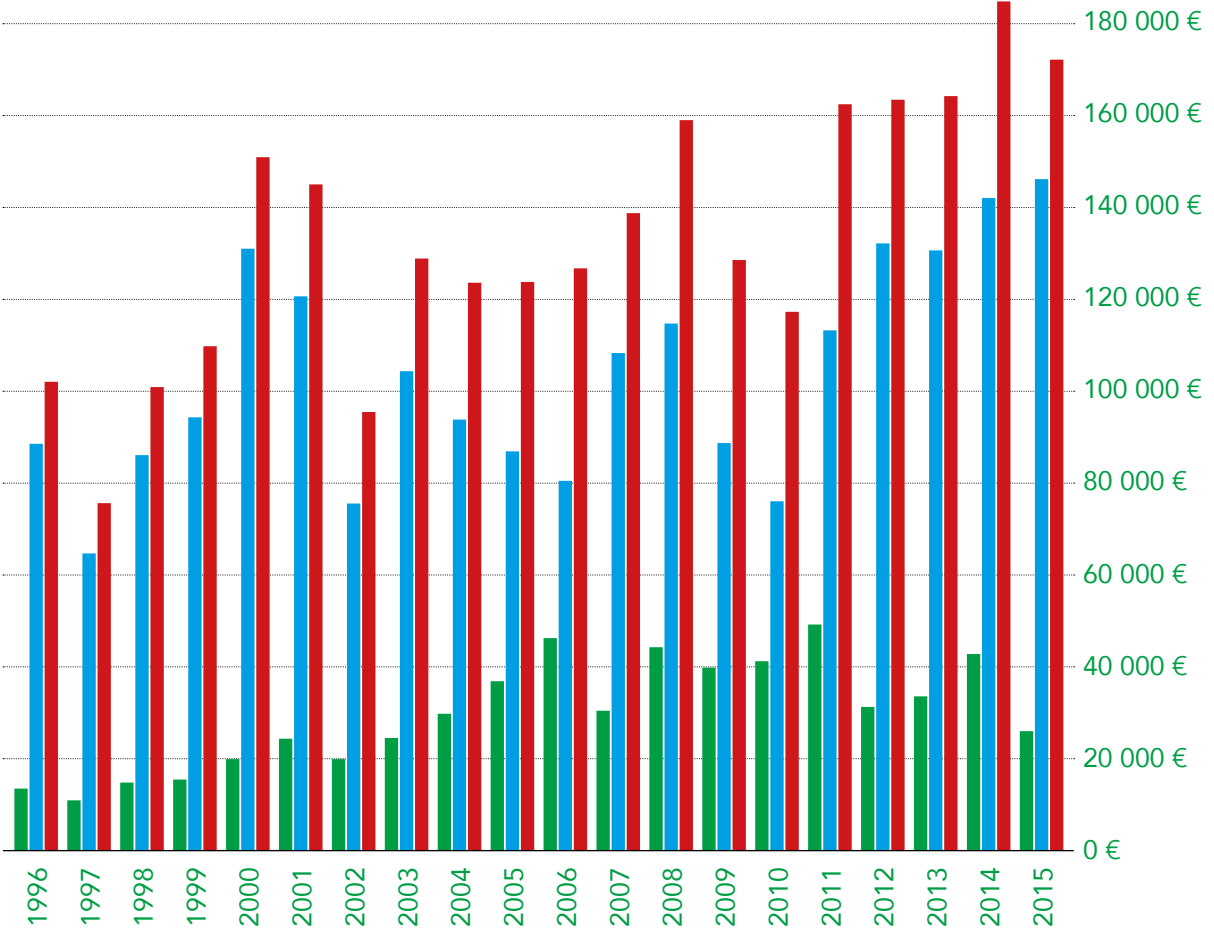
Apuraha jaetaan säätiön 50-vuotisjuhlavuonna Eläinlääkäripäivien avajaisissa 30.11.2016.

Säätiö päätti vuonna 2016 julistaa haettavaksi 50 000 euron suuruisen erityisapurahan, joka kohdennetaan eläinlääketieteelliseen tutkimustyöhön.

Säätiön jakamat apurahat vuosina 1996–2015

Markkamääräiset lahjoitukset on muutettu vuoden 2016 arvoon (Rahamuseon rahanarvolaskuri).

- matka-apurahat
- tutkimusapurahat
- apurahat yhteensä

Miia Lindström:

”Merkityksellisin on ensimmäinen henkilökohtainen apuraha – se auttaa uskomaan itseensä tutkijana.”

Maidon teollisen hygienian professori Miia Lindström on ollut Suomen eläinlääketieteen säätiön hallituksen jäsen kuuden vuoden ajan. Säätiöllä on ollut Lindströmille tärkeä merkitys uran alkuvaiheessa. Hän painottaa apurahan merkitystä erityisesti nuorelle tutkijalle.

Pienten apurahojen merkitys

”Pienillä apurahasummilla on väitöskirjavaiheessa ennen kaikkea valtavan suuri kannustava vaikutus”, professori Lindström painottaa.

Tiedemaailmassa vallitsee kova kilpailu, ja siellä menestyäkseen on jo nuorena opittava osoittamaan sitoutuneisuutta sekä kyvykkyyttä ja halukkuutta mennä harmaan kiven läpi. Pienetkin apurahat ja tunnustukset tuossa vaiheessa toimivat positiivisina signaaleina ja auttavat osaltaan rakentamaan sellaista tutkija-identiteettiä, joka kovassa kilpailussa on välttämätön.

Suomen eläinlääketieteen säätiön jakamalla matka-apurahoilla oli erittäin merkittävä rooli sen kansainvälisen tutkijaverkoston luomisessa, jonka kanssa Lindströmin johtama tutkimusryhmä nykyisin toimii.

Apurahoja tarvittiin moneen tarkoitukseen

Lindström kertoo, että hän sai väitöskirjatönsä aikana sekä henkilökohtaisia apurahoja että matka-apurahoja. Henkilökohtaiset apurahat auttoivat paikkaamaan aukkoja palkkauksessa, joka koostui monista eri lähteistä saaduista rahoituksista. Materiaalin hankintaan rahat

tulivat tarpeeseen, ja Lindström kertoo mieleensä jääneen erityisesti ensimmäinen oma pipetti.

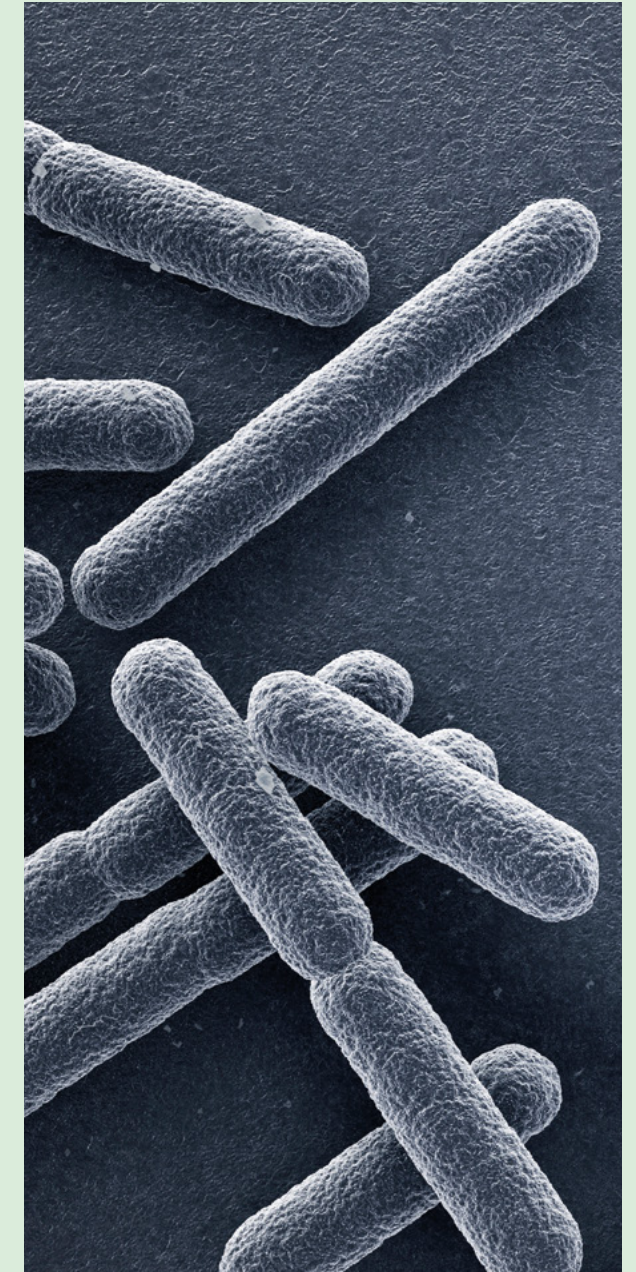
”Laboratoriossa tehtävä kokeellinen tutkimus on hyvin kallista, ja korkeatasoisen uuden tieteellisen tiedon tuottaminen vaatii aukotonta näyttöä ja mittavaa pitkäjänteistä eksperimentaatiota. Nuoren tutkijan tieteellisen kehittymisen kannalta on tärkeää, että hänellä on mahdollisuus testata omia hypoteesejaan kattavasti, useita erilaisia lähestymistapoja käyttäen. Tämä vaatii paljon materiaalirahoitusta, jonka keräämisessä pienetkin purot ovat kullanarvoisia.”

Suomen eläinlääketieteen säätiö myönsi Lindströmille pienen tutkimusapurahan ja matka-apuraha myöhemmässä post doc -vaiheessa, kun oman tutkimusryhmän perustaminen alkoi käydä ajankohtaiseksi. Apurahojen turvin Lindström saattoi kehittää mielessään kypsyneitä tutkimusideoita, jotka myöhemmin jalostuivat täysimittaisiksi, kansallisesti ja kansainvälisesti rahoitetuiksi tutkimushankkeiksi.

Hallituksella on tärkeä rooli

”Hallitus tekee tärkeää työtä, sillä se päättää vuosittain jaettavien apurahojen määrästä ja valitsee rahoitettavat hankkeet hakemusten suuresta joukosta. Hallitus linjaa toiminnassaan, minkälaista eläinlääketieteellistä tutkimusta säätiö tukee ja on siten tärkeässä roolissa eläinlääketieteellisen tutkimuksen kehittämisessä.”

Lindström korostaa, että hallituksen jäsenten on huomioitava mahdolliset jääviyskysymykset omien ohjattaviensa hakemuksia arvioitaessa. Hallitus vastaa säätiön varojen hoitamisesta, joten tämä on vastuullinen tehtävä. Lindström arvostaa kovasti sitä Suomen Eläinlääkäriliiton valtuuskunnan luottamusta, jonka tuella hän on tullut valituksi säätiön hallitukseen.

Lähdeluettelo

Säätiön asiakirjat ja vuosikertomukset
Suomen eläinlääketieteen säätiö 20 vuotta
Suomen eläinlääketieteen säätiö 30 vuotta

Suomen Eläinlääkärilehti:

Osmo Myllykangas: *Henkilökuvassa
Toivo Jalmari Salmi*, 2007
Riitta-Mari Tulamo: *Lauri ja Helvi
Vasenius – Suomen eläinlääketieteen
säätiön merkittävimmät tukijat*, 2013

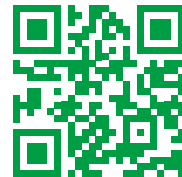
Haastattelut:

Kalevi Heinonen
Tuula Honkanen-Buzalski
Veera Karkamo
Miia Lindström
Minna Rajamäki
Satu Sankari
Antti Sukura
Riitta-Mari Tulamo

Eläinlääketieteellisen tiedekunnan
väitöskirjat löytyvät osoitteesta:

helda.helsinki.fi

Tai skannaamalla QR-lukijalla koodi:

Suomen eläinlääketieteen säätiön
20- ja 30-vuotishistoriikit
löytyvät osoitteesta:

www.sels.fi

